

Γλώσσα Β΄ Δημοτικού

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

ΠΡΩΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ	Ζωή Γαβριηλίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης Μαρία Σφυρόερα, Επίκουρη Καθηγήτρια του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης Λουκία Μπεζέ, Καθηγήτρια του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης
ΚΡΙΤΕΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ	Άννα Παγοροπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αθηνών Νικόλαος Κουτσός, Σχολικός Σύμβουλος Ιωάννης Μπάρτζης, Εκπαιδευτικός
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ	Άντα Γανώση , Σκιτσογράφος - Εικονογράφος
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ	Αγγελική Τσαμπάζη
ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ	Πέτρος Μπερερής, Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Χρήστος Παπαρίζος, Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ	Μαρία Γ. Καράμπελα , Εκπαιδευτικός
ΕΞΩΦΥΛΛΟ	Παναγιώτης Γράββαλος , Εικαστικός καλλιτέχνης
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	ACCESS ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ Α.Ε.

Γ' Κ.Π.Σ. / Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II / Ενέργεια 2.2.1 / Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:
«Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων»

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
Δημήτριος Γ. Βλάχος
Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ.
Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή νέων βιβλίων και παραγωγή υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού με βάση το Δ.Ε.Π.Π.Σ. και τα Α.Π.Σ. για το Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Τύπας
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Οικονόμου
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από εθνικούς πόρους

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΗΣ

ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΜΑΚΕΤΑΣ,
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ ΒΑΣΕΙ ΥΠΟΔΕΙΞΕΩΝ
ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ,
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ:
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΔΟΣΕΩΝ / Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Ζωή Γαβριλίδου Μαρία Σφυρόερα Λουκία Μπεζέ

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ Α.Ε.

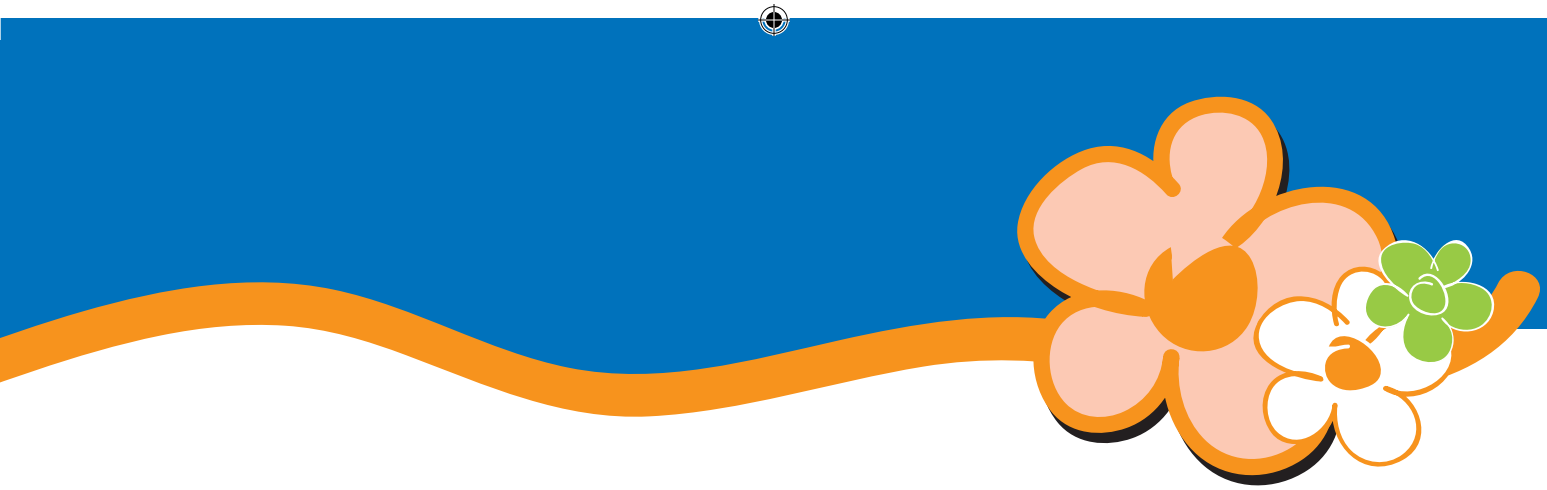
Γλώσσα Β' Δημοτικού

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

ΠΡΩΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Ένα παράξενο ταξίδι...

Περιεχόμενα

Σελίδα

1 Στον δρόμο για το σχολείο 11

2 Με το «σεις» και με το «σας» 21

3 Στον κόσμο των κόμικς 27

4 Ετοιμασίες για το ταξίδι 35

5 Πάμε για ψώνια; 41

6 Είμαστε έτοιμοι; 51

7 Πώς λέμε **ΟΧΙ**; 59

8 Το ταξίδι στη Χωχαρούπα 69

Γλωσσάριο 79

Γεια σου, είμαι η Βάγια η Κουκουβάγια.
Όλοι μαζί θα κάνουμε ένα γοητευτικό ταξίδι
στον κόσμο της γλώσσας!

Γεια σου,
με λένε Λουκά.
Έλα και εσύ στην
παρέα μας!

Γεια σου,
είμαι η Χαρά!

Εγώ είμαι
η Γαλήνη!

Γεια σου,
είμαι ο Αρμπέν!

Τώρα που ανοίγεις αυτό το βιβλίο...

Κόλλησε εδώ
τη φωτογραφία σου.

Εσένα πώς σε λένε;

Πού μένεις;

Πού γεννήθηκες;

Πότε γεννήθηκες;

Με λένε

.....

Μένω στ.... ..

.....

Γεννήθηκα στ.... ..

.....

Γεννήθηκα

Για να χρησιμοποιείς σωστά το βιβλίο σου...

Διάβασε προσεκτικά αυτή τη σελίδα.
Παρουσιάζει το βιβλίο σου και σου
λέει πώς να το **χρησιμοποιείς** σωστά.

Το βιβλίο μας έχει τρία τεύχη
και δύο **Τετράδια Εργασιών**.

Στο βιβλίο σου υπάρχουν:

Κείμενα για να διαβάζεις.

Ερωτήσεις για να συζητάς στην τάξη.

Με το βιβλίο σου θα μάθεις:

☀ να διαβάζεις

☀ να συζητάς

☀ να γράφεις πολλά και διάφορα κείμενα

Όταν χρειάζεται, θα σας βοηθώ.
Στα πράσινα μπαλονάκια θα σας δίνω συμβουλές και
θα σας μαθαίνω τα μυστικά της ελληνικής γλώσσας.

Ας κάνουμε μια πρώτη
γνωριμία με τον κόσμο
αυτού του βιβλίου,
τα σήματα, τα πράσινα
μπαλονάκια και όλα αυτά
που θα συναντήσουμε.

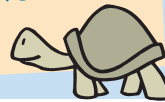

Πολλές φορές το βιβλίο μάς στέλνει
στις **ασκήσεις** στο Τετράδιο Εργασιών.
Για να μην μπερδεύεσαι, υπάρχουν βελάκια
που σου λένε πότε να πας στο **Τετράδιο
Εργασιών** και σε ποια σελίδα του.

Τώρα που ανοίγεις αυτό το βιβλίο...

Καλό ταξίδι στις σελίδες του βιβλίου!
Στο ταξίδι σου αυτό θα συναντήσεις
πολλά σήματα.
Τα σήματα θα σου λένε
τι έχεις να κάνεις.

Παρατήρησε

Πες

Διάβασε

Γράψε

Συζήτησε

Σκέψου

Χρωμάτισε

Σβήσε

Βάλε σε κύκλο

Άκουσε

Ψάξε στο λεξικό

Ένωσε

Σημείωσε

Δραστηριότητα

Αντιγραφή - Ορθογραφία

Έμαθα...

Πήγαινε στο Τετράδιο Εργασιών

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- ✓ Να περιμένεις τη σειρά σου για να μιλήσεις.
- ✓ Να ακούς με προσοχή αυτά που λένε οι συνομιλητές σου.
- ✓ Να χωρίζεις φωναχτά τις λέξεις σε συλλαβές.
- ✓ Να ελέγχεις τι έχεις μάθει μετά το τέλος της κάθε ενότητας.

Παρατήρησε προσεκτικά τη μεγάλη εικόνα.

- ☀ Πού νομίζεις ότι πηγαίνουν όλοι αυτοί οι άνθρωποι;
- ☀ Αν ήσουν μέσα στην εικόνα, ποιος θα ήθελες να είσαι; Γιατί;
- ☀ Σε ποιον θα μιλούσες και τι θα του έλεγες;

- ☀ Διάλεξε έναν συμμαθητή σου ή μια συμμαθήτριά σου και φανταστείτε ότι ζείτε μέσα στην εικόνα.
- ☀ Τι θα έλεγε ο ένας στον άλλο;

- ☀ Γίνεται στην εικόνα κάτι που δεν είναι σωστό; Τι;
- ☀ Μέτρησε πόσα πράγματα μπορείς να διαβάσεις σε αυτήν την εικόνα. Έχεις δει κάποια άλλα που μοιάζουν με αυτά;
- ☀ Βλέπεις κάποια πρόσωπα που ξέρεις; Ποια είναι αυτά;

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

1

Η Χαρά, ο Αρμπέν, ο Λουκάς και η Γαλήνη μένουν στην ίδια γειτονιά και κάνουν πολλή παρέα. Όλο το καλοκαίρι έπαιζαν μαζί. Από αύριο όμως; Αύριο αρχίζει ξανά το σχολείο. Ευτυχώς που και οι τέσσερις θα είναι στην ίδια τάξη...

Χαρά: – Λέτε να έχουμε δάσκαλο ή δασκάλα;

Λουκάς: – Εγώ θέλω να έχουμε την περσινή μας δασκάλα. θυμάστε τι ωραία που περνούσαμε στο σχολείο;

Γαλήνη: – Θυμάστε το παιχνίδι των κομμένων λέξεων που μας έμαθε η δασκάλα μας; Το παίζουμε; Θα λέμε τις λέξεις τραγουδιστά...

Χαρά: – Ξεκινώ εγώ! Θα λέω μια λέξη και θα την κόβετε σε μικρότερα κομμάτια. Αυτός που θα την κόβει πρώτος θα λέει μια άλλη, δική του λέξη! Ξεκινώ: «γατάκι».

Αρμπέν: – Γα - τά - κι! «Μολύβι».

Λουκάς: – Μο - λύ - βι! «Παγωτό».

Γαλήνη: – Πα - γω - τό! «Παπαγάλος».

Χαρά: – Πα - πα - γά - λος!

Θέλετε να συνεχίσετε το παιχνίδι; Για να σας βοηθήσω, σας δίνω μερικές λέξεις:

αλεπού

καράβι

σοκολάτα

πόδι

πινέλο

μήλο

παράθυρο

πελεκάνος

2

Ας διαβάσουμε ρυθμικά το ποίημα χωρίζοντας τις λέξεις σε συλλαβές.

Τα φύλλα

Φθινόπωρο φτάνει,
τα φύλλα όλο πέφτουν.
Θα πάνε ταξίδι
πολύ μακρινό.

Το ένα στη στέγη,
το άλλο στον κήπο,
το τρίτο σε κάποιο
μικρούλι σχολειό.

Φιλίσα Χατζηχάννα

Μάθε να γράφεις **σωστά** την πρώτη στροφή.

3

Η Χαρά, ο Αρμπέν, ο Λουκάς και η Γαλήνη κάθε πρωί πηγαίνουν μαζί στο σχολείο.

Στον δρόμο για το σχολείο βλέπουν πράγματα ευχάριστα και δυσάρεστα, περίεργα και συνηθισμένα. Για να είναι ενδιαφέρουσα η διαδρομή για το σχολείο, κάθε μέρα παίζουν και ένα καινούριο παιχνίδι!

Σήμερα, για παράδειγμα, ο Λουκάς προτείνει να παίξουν το παιχνίδι **«Από το τέλος στην αρχή»**. Σε αυτό το παιχνίδι όποιος διαβάσει πρώτος μια λέξη τη λέει φωναχτά. **Και μετά τι;**

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

Διάβασε παρακάτω και μάντεψε πώς παίζεται το παιχνίδι!

Αρμπέν: – Διαβάζω «Στά - **ση**»! Λέγε, Γαλήνη!

Γαλήνη: – **Σή** - μα - τα!

Χαρά: – Διαβάζω «Προ - σο - **χή**»! Λέγε, Αρμπέν!

Λουκάς: – Διαβάζω «Ο - δός»!

Αρμπέν: – Έλα, είναι η σειρά μου! Μην είσαι ζαβολιάρης! Δεν πρόλαβα να πω. Λοιπόν, η Χαρά διάβασε «προ - σο - **χή**», οπότε λέω «**χή** - να»!

Λουκάς: – Ωραία! Εγώ τώρα! Διαβάζω «Τα - **ξί**»! Λέγε, Χαρά!

Χαρά: – **Ξέ** - νος.

Λουκάς: – Λάθος! Είπα «τα - **ξί**»!

Χαρά: – Καλά, δεν άκουσα! Λοιπόν: **ξι** - νό!

Παίζοντας αυτό το παιχνίδι, οι τέσσερις φίλοι έφτασαν στο σχολείο. Τους άρεσε μάλιστα τόσο πολύ, που ζήτησαν από τη δασκάλα τους να το παίξουν και στην τάξη.

Πώς παίζεται το παιχνίδι «Από το τέλος στην αρχή»;

Ποιος έκανε ζαβολιά στο παιχνίδι; Τι ζαβολιά έκανε;

Τι λάθος έκανε η Χαρά στην τελευταία της απάντηση;

Χμ! Ωραίο μου φαίνεται αυτό το παιχνίδι. Τι θα λέγατε να χωριστείτε σε ομάδες και να το παίξετε στην τάξη; Προσέξτε όμως! Όποιος μιλήσει χωρίς να είναι η σειρά του θα χάσει!

Αν σου άρεσε αυτό το παιχνίδι, μπορείς να το παίξεις και μόνος σου! Πήγαινε στη σελίδα 7 του **Τετραδίου Εργασιών**, στην **άσκηση 1**.

4

Όταν τελείωσε αυτό το παιχνίδι, η δασκάλα διάβασε στα παιδιά το παρακάτω ποίημα.

Δε μ' ακούς;

Έρχομαι μαζί με τα κιτρινισμένα φύλλα.
Έλα, έλα κοριτσάκι,
μυρίζω νοτισμένο χώμα και γομολάστιχα.
Έλα, έλα αγοράκι,
κάτσε σ' ένα ιπτάμενο φύλλο να φύγουμε μαζί,
φτιάξε χάρτινες βαρκούλες να τις πάρει η βροχή.
Σ' αρέσει η καινούρια σου η τσάντα;
Για κοίτα πόσο ψήλωσε η Βάνα!
Έρχομαι μαζί με τα πρωτοβρόχια.
Τρέξε, τρέξε να ψήσουμε κάστανα.
Γέμισαν πάλι τ' ανθοπωλεία πολύχρωμα χρυσάνθεμα.
Πώς οργώνουν τα χωράφια τα τρακτέρ!
Πάτα, πάτα το μούστο καλά, βάλε και μπόλικο σουσάμι στη μουσταλευριά.
Έρχομαι μαζί με τη βαριά μυρουδιά των σταφυλιών του τρύγου.
**Έλα, έλα αγοράκι, έλα, έλα κοριτσάκι. Δε μ' ακούς;
Είμαι το Φθινόπωρο.**

Μάρω Λοϊζου

Μάθε να γράφεις **σωστά** τις προτάσεις με τα έντονα γράμματα.

Σας άρεσε το ποίημα για το φθινόπωρο;
Αν θέλετε, φτιάξτε μια ομαδική ζωγραφιά για το ποίημα.
Μπορείτε να μαζέψετε ξερά φύλλα και να στολίσετε τη ζωγραφιά σας.
Έπειτα συζητήστε στην τάξη για τις συνήθειες και
τις γιορτές του φθινοπώρου.

